

Wat heeft de Taskforce VSV het afgelopen schooljaar gedaan?

Wat heeft de Taskforce VSV (Voortijdig Schoolverlaten) het afgelopen schooljaar gedaan en waar is zij tegenaan gelopen? De Taskforce heeft hierover een rapportage gemaakt en aan de gemeenteraad gepresenteerd op 25 juni. De rapportage kan opgevraagd worden via dia@boleij.nl. Een samenvatting van de rapportage vindt u in deze nieuwsbrief.

Het centrale uitgangspunt in de aanpak van voortijdig schoolverlaten is Ertoe doen! Ertoe doen, het hebben van sociale binding met je omgeving is een van de belangrijkste beschermende factoren in het kader van voortijdig schoolverlaten.

1. Investeer in verzuimbeleid

Met twee vmbo-scholen (het Baken Stad College en het Buitenhoutcollege) en de afdeling Leerlingzaken van de gemeente Almere is een pilotproject opgezet. Een projectgroep, onder voorzitterschap van de Taskforce, werkt aan nieuw beleid en een verbeterde aanpak van verzuim. Er is een registratiesysteem ontwikkeld en er is hardware aangeschaft. Daarmee kunnen leerkrachten al tijdens de les absentie registreren, tegelijkertijd worden de gegevens centraal opgeslagen. Vervolgens kan direct contact gelegd worden met de ouders op het moment dat verzuimd wordt. Docenten en betrokken medewerkers zijn geschoold. Ouders en leerlingen zijn uitgebreid voorgelicht. Het registratiesysteem maakt, in combinatie met speciaal ontwikkelde standaardformulieren, dossiervorming eenvoudig. De resultaten zijn nu al gunstig: het ongeoorloofd verzuim is fors teruggelopen, er is meer rust in de school en ouders zijn meer betrokken. Docenten zijn door deze resultaten enthousiast om mee te doen met de registratie. Ook ziekteverzuim als signaal en het gebruik

van alcohol en drugs als mogelijke oorzaak van verzuim worden door deze projectgroep meegenomen. Er is een vruchtbare samenwerking tussen de betrokken scholen ontstaan. Voor volgend jaar wordt bekeken of het beleid kan worden overgedragen naar alle Almeerse voortgezet onderwijs-scholen en het mbo.

2. Breid het zorgaanbod in primair, voortgezet en beroeps-onderwijs uit

Voor leerlingen met sociaal-emotionele of andere problemen bestaat zorgaanbod waaronder trainingen faalangst, huiswerkbegeleiding, jongerenmaatschappelijk werk en dergelijke. Dit aanbod wordt door externe partijen aangeboden. Maar hiervoor zijn vaak wachtlijsten: leerlingen die niet of te laat gebruik maken van het aanbod vallen uit. Om het zorgaanbod in het **beroepsonderwijs** uit te breiden heeft de Taskforce de afgelopen maanden gesprekken gevoerd met medewerkers van het mbo (ROCF en Groenhorstcollege). De betrokken scholen hebben zorgbeleid voorhanden maar er zijn ook nog ontwikkelingsvragen. Het beleid over de rol die het ROCF als

Beëindiging project MatchMaker

Het college van B en W heeft besloten in te stemmen met beëindiging van het project MatchMaker Zorg & Welzijn per 1 juli 2009.

Het project werd door de gemeente Almere in 2003 opgezet voor de ontwikkeling en stimulering van beroepsgeoriënteerde stages in het voortgezet onderwijs en het mbo. De gemeente werkte in het project samen met het onderwijsveld en bedrijven en instellingen binnen de sector Zorg en Welzijn.

Alle partners droegen financieel bij aan het project. De Zorggroep Almere heeft begin 2009 aangegeven deze bijdrage te willen beëindigen. Aansluitend daarop is het project door alle betrokken partners geëvalueerd. Conclusie is dat het project aan zijn doelstelling heeft voldaan en daarmee kan worden beëindigd. Als natuurlijk moment hiervoor is gekozen voor het einde van het schooljaar 2008-2009. De projectleider van MatchMaker is gevraagd om de activiteiten af te bouwen en een eindrapportage op te stellen. De raad is per brief hiervan op de hoogte gesteld.

Resultaten MatchMaker

Het project heeft geleid tot een goede overlegstructuur en afstemming tussen het onderwijsveld met de bedrijven en instellingen in de sector Zorg en Welzijn. Daarnaast is met de vmbo-carrousel Zorg en Welzijn een goedwerkend instrument ontwikkeld voor de beroepsoriënterende stages. Het onderwijsveld gaat er van uit dat het de carrousel zelf in stand kan en zal houden.

Een vervolg op de carrousel

Inmiddels is door de Taskforce het onderzoek naar samenwerking/integratie van de carrousel Zorg & Welzijn en de carrousel Techniek/TalenTool afgerond. Integratie lijkt zeker mogelijk en meer hierover kunt u lezen in het artikel over het Totaalconcept in deze nieuwsbrief.

onderwijsinstelling binnen de zorgketen wil innemen, is een punt waar het ROCF zich eind 2008 en begin 2009 op heeft beraden. Het ROCF heeft ervoor gekozen om dit beleid eerst helder te krijgen en het intern te communiceren om het vervolgens te kunnen uitvoeren.

Het ROCF onderzoekt nog hoe het reeds bestaande interne zorgaanbod beter kan worden afgestemd op aanvullend, extern zorgaanbod. Zodra hierover meer duidelijk is bekijkt de Taskforce met het ROCF hoe het ROCF door de Taskforce kan worden ondersteund bij de uitvoering. De Taskforce had in deze periode een inventariserende, verhelderende én aanjagende rol. De verwachting is dat deze rol de komende tijd gehandhaafd blijft.

3. Besteed aandacht aan scharnierpunten tussen VMBO, MBO en arbeidsmarkt

Tijdens de **stageperiode** vallen leerlingen vaak uit. De Taskforce heeft een bijeenkomst georganiseerd met coördinatoren BeroepsPraktijkVorming (BPV) van het ROCF (stagebegeleiders) om ervaringen uit te wisselen en kennis aan elkaar over te dragen. Samen zijn verbeterpunten geformuleerd waaronder screening van de leerling voor de start van de stage op vakinhoudelijke en gedragscompetenties, het toekennen van mentoren aan leerlingen die moeilijker hun weg vinden, betere samenwerking tussen de domeinen van het ROC, het opzetten van eigen leer-werkbedrijven en het zorgvuldiger afspraken maken met het stagebedrijf. Afhankelijk van de situatie bij het ROCF met betrekking tot de BPV-coördinatie zullen deze een vervolg krijgen binnen het ROCF. De toestandkoming van een **naadloze**

overgang tussen v(mb)o en mbo is een speerpunt in het kader van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA). Leerlingen vinden de overgang van vmbo naar mbo te groot. Maar ook de opleidingskeuze, wijze van overdracht en de doorgaande leerlijn spelen een rol. Er is een lijst samengesteld met methoden die de overgang van vmbo naar mbo kunnen verbeteren. Een expertgroep heeft deze, onder leiding van de Taskforce, onder de loep genomen en een keuze gemaakt voor een aantal methoden waarop de scholen zich de komende jaren meer specifiek zullen focussen. Deze worden ingezet om uitval te voorkomen. Na de zomer van 2009 worden projectplannen opgesteld voor de uitvoering hiervan.

4. Verbeter zorgstructuren

Het advies van de Taskforce was om het in het jeugdbeleid geformuleerde uitgangspunt '1 kind, 1 gezin, 1 plan' werkelijk uit te voeren. De gemeente heeft de regie. De Taskforce registreerde hier de afgelopen tijd goede vooruitgang. Almere liep al voorop met de Oké-punten, het gebruik van registratiesysteem ESAR en de inzet van procescoördinatoren en de brandpunctfunctionaris bij bespreking van multi probleemjongeren. De tafeltjesmiddag (met alle partners op vaste tijden een casus bespreken) en de inzet van Zorg Advies Teams (ZAT's) is daar nu bijgekomen. Toch bestaan er nog steeds verschillende casusoverleggen vanuit verschillende instanties. Daarom blijft de Taskforce adviseren om ook de komende tijd sterk op het genoemde uitgangspunt te blijven sturen.

5. Maak resultaatafspraken

De Taskforce heeft de gemeente geadviseerd om vaker resultaatafspraken te maken -bijvoorbeeld in de subsidiebeschikkingen - met uitvoerders van projecten. Organisaties moeten verantwoording afleggen over de inzet van de subsidie. De Taskforce heeft geconstateerd dat de gemeente Almere, die de regie voert op deze aanbeveling, veel aandacht besteedt aan haar bedrijfsvoering. De Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling gaat een subsidiebu-

reau opzetten dat zich met resultaatafspraken en monitoring gaat bezig houden.

Hoe verder in 2009/2010?

Op basis van de knelpunten zijn door de expertgroep voortgezet onderwijs-mbo uit de huidige en mogelijke nieuwe of andere aanpakken bij de overgang van v(mb) naar mbo de volgende programma's geselecteerd en voorgelegd aan de stuurgroep LEA:

1. Leerling meer betrekken en verantwoordelijk maken voor het eigen keuzeproces

- Inzetten van leerlingen bij bedenken en uitvoeren van verbeterplannen met betrekking tot het keuzeproces voor beroep en vervolopleiding
Principe: vooruit denken en feedback achteraf
- Hierbij wordt de leerling begeleid en gecoacht en kan gebruik maken van instrumenten
- Ervaringen met soortgelijke projecten worden hierin meegenomen

2. Warme overdracht tussen voortgezet onderwijs en mbo

- Leerlingen ondersteunen leerlingen
- Gebruik maken van aanwezige kennis in het voortgezet onderwijs
- Inzetten van diagnostische instrumenten
- Warme overdracht
- Digitalisering (Digidoor)
- Integrale toeleiding van leerlingen met gebruik van Digidoor

3. Cultuur en structuur vmbo - mbo

- vmbo en mbo moeten elkaar leren kennen
- Structuur van vmbo en mbo meer op elkaar afstemmen
- Verzuimcontrole op zowel vmbo als mbo

4. Maatwerk voor risico/zorgleerlingen

- Beroepsbegeleidende Leerweg 2: startkwalificatie wordt op de werkplek behaald
- VM2-trajecten: startkwalificatie wordt op het vmbo gehaald
- Totaalconcept

Na goedkeuring door de LEA heeft de Expertgroep voortgezet onderwijs-mbo besloten om voor de uitvoering van de onderdelen 1 t/m 3 projectplannen op te stellen. Belangrijke randvoorwaarde daarbij is dat de structurele uitvoering op alle niveaus (bestuur, management en uitvoering) geborgd is. Voor co-financiering van de uitvoering hiervan wordt een beroep gedaan op

de Programmagelden VSV voor de periode 2010-2011. De expertgroep is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze programma's en bewaking van de voortgang.

Uitvoering van het vierde programma vergt een langere periode en hierbij zijn meerdere partijen betrokken, zoals bedrijfsleven en overheid. De verantwoordelijkheid voor

uitvoering van dit programma ligt daarom niet alleen bij de expertgroep, maar ook bij de stuurgroep LEA en de stuurgroep Startkwalificatie. De voorzitter van de stuurgroep Startkwalificatie zal daarom voor de uitvoering van het vierde programma betrokken worden bij de expertgroep.

Totaalconcept

Op verzoek van het gemeentebestuur van Almere heeft de Taskforce onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van verdere invoering van het model Totaalconcept in de technische en andere sectoren. In deze samenvatting vindt u het antwoord op de door het gemeentebestuur geformuleerde onderzoeksvragen. Voor een uitgebreidere beschrijving van de werkwijze en rapportage van het onderzoek en voor de aanbevelingen verwijzen wij u naar de complete rapportage en de bijlagen.

1. Is het model Totaalconcept van het Technocentrum Flevoland bruikbaar om in de technische sector voortijdig schoolverlaten aan te pakken, het aantal startkwalificaties te verhogen en de overgang van vmbo naar mbo te verbeteren?

Het door Technocentrum Flevoland ontwikkelde model Totaalconcept kan een belangrijke schakel zijn in een betere doorstroom van vmbo naar mbo en zo de uitval verminderen. Dit kan door de invoering van de methodieken van het model Totaalconcept. Via de carousel Techniek/Talent Tool worden leerlingen beter voorbereid op hun studie en beroepskeuze: bedrijven komen in school en 3e en 4e jaarsleerlingen werken in bedrijven aan een opdracht. Met Tech Talent krijgen leerlingen met een vmbo-diploma de mogelijkheid om in de vakantie in bedrijven te gaan werken en vervolgens een mbo-opleiding te kiezen. Door de ervaring in het bedrijf kan zo een bewustere keuze worden gemaakt voor een vervolgonderwijs en valt de leegte in de vakantieperiode tussen V(MB)O en mbo weg. Bij TechTalent wordt een passende opleiding voor de leerling gezocht,

geënt op eigen interesse en capaciteiten. De leerling is daardoor beter gemotiveerd om in het mbo verder te leren. Zo wordt de kans op het behalen van een startkwalificatie vergroot.

2. Zijn er mogelijkheden voor samenwerking van de carousel Techniek/ Talent Tool met de vmbo carousel Zorg & Welzijn?

Samenwerking van de carousel Techniek/ Talent Tool met de carousel Zorg & Welzijn is zeker mogelijk. De beide carrouselen zijn vergelijkbaar en hebben hetzelfde doel: leerlingen in het vmbo beter voorbereiden op hun beroeps- en opleidingskeuze door oriëntatie op beroepen in leerjaar 3 en 4 van het vmbo. Door samenwerking kan de methodiek Carousel efficiënter en in meerdere sectoren ingezet worden. Denk bijvoorbeeld aan de organisatorische voordelen van samenwerking, overleg en afstemming tussen de sectoren over de toepassing van de methodiek en benadering van scholen, bedrijven en instellingen op alle niveaus, zowel bestuurlijk als uitvoerend. Ook aan de nadrukkelijke wens van de zorginstellingen om één loket voor de uitvoering van de Carousel te realiseren, wordt zo tegemoet gekomen.

3. Zijn er mogelijkheden om het model Totaalconcept toe te passen in andere sectoren dan de technische sector?

Toepassing van de methodiek Carrousel voor andere sectoren dan Techniek (bijvoorbeeld Zorg & Welzijn, Administratie, ICT, etc.) lijkt zeker haalbaar, met name voor de sector Zorg & Welzijn. In de sector Economie/Zakelijke dienstverlening is in 2009 inmiddels al een (voorzichtige) start gemaakt met de carousel, in combinatie met de carrousel Techniek en Zorg & Welzijn. Ook de besturen van de Almeerse Scholen Groep en Amarantis zijn voorstander van één centraal punt met betrekking tot carousel en stage. Zij wensen onderzoek naar de mogelijkheden om de koppeling zoals gemaakt met de sector Zorg & Welzijn ook toe te passen voor de sector Economie/Zakelijke dienstverlening.

Toepassing van het complete model Totaalconcept (Carrousel, Ontwikkel- en banenpool én Campus) voor andere sectoren dan Techniek lijkt op dit moment nog een stap te ver. De arbeidsmarktsituatie is in de sectoren Zorg & Welzijn en Economie/Zakelijke dienstverlening niet zodanig dat bedrijven bereid zijn baangaranties te verstrekken. Wel zijn in deze sectoren vakantiebanen, stageplaatsen en leerwerkbanen beschikbaar.

En er is behoefte aan een centraal punt voor makelen en schakelen tussen onderwijs, leerlingen en bedrijven/instellingen voor alle sectoren.

De werving, selectie en plaatsing van leerlingen hiervoor zou daarom ondergebracht kunnen worden bij één centraal punt. Als deze activiteiten worden ondergebracht bij de organisatie die ook de carroussel voor meerdere sectoren verzorgt, kan op die manier een start gemaakt worden met toepassing van (onderdelen van) het Totaalconcept voor andere sectoren dan Techniek. Het succes zal mede bepaald worden door het kunnen leveren van sector specifiek maatwerk.

Hoe verder

In juni 2009 is de rapportage van de Taskforce besproken met de betrokken geïnterviewde partijen (scholen voor voortgezet onderwijs, bedrijven/instellingen en bestuur Technocentrum). Als de aanbevelingen worden overgenomen, kan aan het Technocentrum de opdracht verstrekt worden om een businessplan te maken voor de uitvoering van de methodiek Carroussel in alle sectoren van het vmbo.

Ook kan dan een voorzichtige start gemaakt worden met een gefaseerde invoering van het model Totaalconcept in meer sectoren. De Taskforce zal de uitvoering van de

aanbevelingen monitoren en over één jaar weer rapporteren over de voortgang, tegelijk met haar rapportage van de overige activiteiten.

Op 25 juni 2009 heeft de gemeenteraad de aanbeveling ondersteund om technocentrum opdracht te geven voor schrijven van een businessplan, zoals beschreven in de rapportage. Op 28 oktober van 16.00-18.00 uur houden we een expertmeeting voor alle betrokken partners. Hier wordt meer informatie gegeven over de monitor VSV en de rapportage van de Taskforce. Ook praten we verder over het vervolg van het Totaalconcept. Nadere informatie volgt.

Matching Talents

Matching Talents heeft de eerste match tussen coach en jongere met succes tot stand gebracht. In café Anno kwamen coach en jongere voor het eerst bij elkaar. Even aftasten, maar al snel in een ontspannen sfeertje een stortvloed aan vragen over en weer.

Matching Talents is bedoeld voor jongeren tussen de 15 en 23 jaar, die vol zitten met vragen over school, werk, toekomst of sociale leven. Jongeren die een risico lopen om uit te vallen tijdens hun opleiding. Deze jongeren worden gekoppeld aan een coach die zijn eigen talent vrijwillig inzet. De coach staat los van school, privé en werk en doet dit uit interesse voor de jongere.

Positieve geluiden bij eerste match

Marieke(16 jaar) heeft haar school moeten verlaten en probeert nu met een coach haar weg weer te vinden. Ze is gekoppeld aan Inge. Inge en Marieke zien het wel zitten met elkaar. Inge over Marieke: "Ze heeft meer in haar mars dan er op dit moment uitkomt." Marieke over Inge: "We hebben meteen afgesproken dat ik alles wat ik wil - maar ook moet - op papier ga zetten, dan kunnen we een planning gaan maken."

Coach helpt kansen benutten

Martine Visser (wethouder van economische zaken): "In Almere wordt

voortuitstrevend gewerkt aan het terugdringen van voortijdig schoolverlaten. Maar ook aan het verhogen van het aantal jongeren dat met een Startkwalificatie het onderwijs verlaat. Leerlingen worden hierbij geholpen door een coach wanneer dit nodig blijkt te zijn. Het gaat daarbij om jongeren met niet al te grote problemen. Jongeren die ambitie hebben en kansen die nu te weinig benut worden. Die jongeren kunnen het samen met een coach ver schoppen. Schoolprestaties en zelfvertrouwen nemen toe, de jongeren worden zelfstandiger en ook hun sociale vaardigheden verbeteren. En dat is belangrijk."

Er zijn inmiddels al 12 matches tussen jongeren en coaches en 2 jongeren moeten nog gematcht worden. Er zijn 35 coaches opgeleid en hun aantal neemt nog steeds toe. Hoe groter de coachpool hoe groter de mogelijkheden voor een goede match.

Ook zijn er contacten gelegd met VO, MBO en jeugd en jongeren werk om leerlingen die wel een coach kunnen

gebruiken zo snel mogelijk te kunnen matchen met de speciaal hiervoor getrainde coaches. Organisaties die met jongeren in aanraking komen die wel een coach kunnen gebruiken en die nog niet in het netwerk zitten kunnen met Matching Talents contact opnemen.

Aanmelden

Almeeders die als coach aan de slag willen kunnen bij Matching Talents terecht. Ook jongeren die coaching willen kunnen bellen of mailen. Neem contact op via a.verheugd@vmca.nl of (036) 534 60 27.

* voor de privacy zijn de namen van de coach en jongere aangepast.

Een kennismaking in het Flevoziekenhuis succesvol

Voor het tweede jaar organiseerde het Flevoziekenhuis in Almere in het kader van de vmbo Carrousel beroepsoriënterende stages. Van februari tot en met eind mei 2009 waren leerlingen van het Oostvaarders College en het Baken Stad College te gast op diverse afdelingen.

De afdelingen die stageplekken beschikbaar hadden gesteld waren: keuken, voedingsdienst, receptie/bewaking, ziekenhuisapotheek, dagverpleging, linnenkamer en patiëntenvervoer. In totaal meer dan 100 plekken.

Om de leerlingen goed op hun stage voor te bereiden, zijn er van te voren gastlessen gegeven door Charlotte Hoek (opleidingsadviseur) en Hanneke Kleingeld (verpleegkundige). Aan de hand van voorwerpen werden de afdelingen toegelicht. De leerlingen werden hier actief bij betrokken door o.a. een "infuus" en verband aan te leggen. Maar ook door vragen te beantwoorden over de werkzaamheden die ze tijdens hun stage gaan doen.

Op de stagedag werden ze in de centrale hal ontvangen door Gijs van Engen (opleidingsadviseur) en gevraagd naar hun doelstelling. De spelregels werden nog even doorgenomen (geen sieraden, gsm uit, geen kauwgom, haar in staart etc) en de leerlingen moesten de belofte van geheimhouding inleveren.

Op de afdeling werd het pas echt spannend omdat ze dan hun uniform kregen en dus "in het wit" moesten. Dit heeft vooral te maken met hygiëne maar ook met herkenbaarheid richting patiënten. Vervolgens aan het werk op hun stageplek.

Uit evaluaties van de leerlingen blijkt dat ze de stages als zeer positief ervaren. Het is nu duidelijk dat er in een ziekenhuis meer mensen werken dan dokters en verpleegkundigen. Dit is voor vmbo leerlingen erg belangrijk omdat zij vooral in aanmerking komen voor functies bij ondersteunende diensten. Een aantal leerlingen, die hun stage op de dagverpleging hebben gelopen, heeft gevraagd hoe zij toch verpleegkundige kunnen worden omdat het wel een erg leuk beroep is.

Ook de afdelingen in het Flevoziekenhuis vonden het weer erg leuk om deze leerlingen een interessante stage aan te bieden. Ondanks de drukte van de dag werd de begeleiding serieus genomen. We zijn altijd erg blij met de inzet van de afdelingen. Samen met hen en met de scholen gaan we kijken hoe we de stages in de toekomst vorm gaan geven.

Contact met Taskforce VSV

E-mail:

taskforcevsv@gmail.com

Postadres:

Postbus 50070
1305 AB Almere

Meer weten over de Taskforce?

Kijk op: Almere.nl/TaskforceVSV

Het project Taskforce VSV is een initiatief van de gemeente Almere, Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, Programma Leren & Werken.

Colofon

Tekst: Taskforce VSV
Vormgeving en eindredactie:
afdeling communicatie, gemeente Almere

Aan de teksten in deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.

